

Konferencja Regionalna „Srebrna Gospodarka w Małopolsce”

Strategie działania w starzejącym się społeczeństwie

Małgorzata Marcińska, Podsekretarz Stanu w MPiPS

11 października 2013 r.

Collegium Phisicum im. Augusta Witkowskiego, aula im. ks. prof. Józefa Tischnera
Ul. Gołębia 13, Kraków

**Działania na rzecz aktywnego starzenia się w zdrowiu
podejmowane
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej**

Wg prognozy GUS:

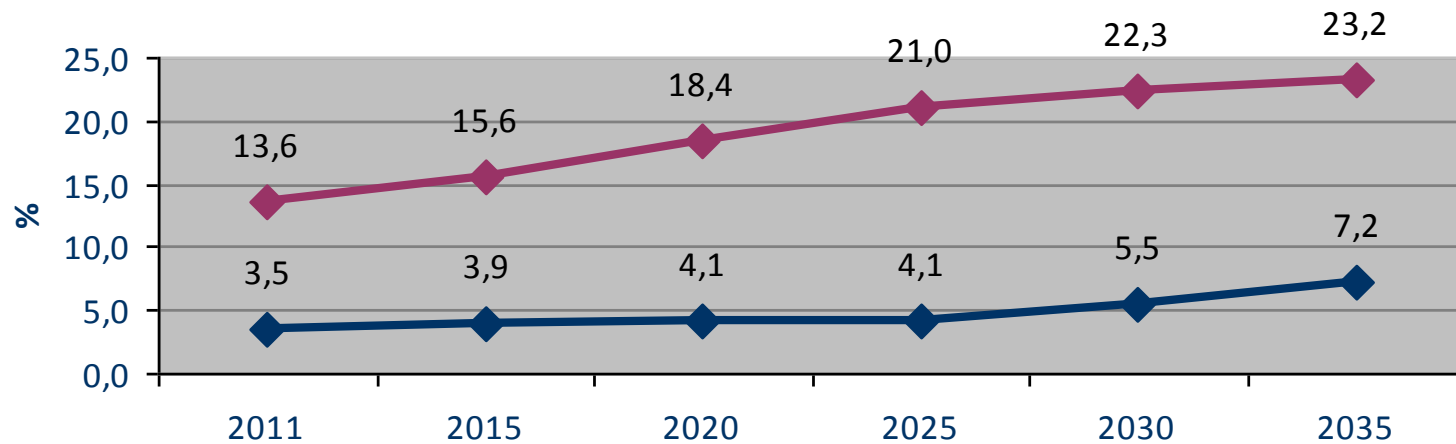
na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadać będzie:

- ❖ w roku **2035** aż **46** osób w wieku poprodukcyjnym,
- ❖ w roku **2011** liczba ta wyniosła **27** osób.

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA POLSKI

Odsetek osób 65+ i 80+

Źródło: GUS

ZRÓŻNICOWANIE REGIONALNE - OSOBY POWYŻEJ 65 ROKU ŻYCIA

Województwo	2010 (%)	2020 (%)	2035 (%)
Dolnośląskie	17,04	23,65	31,55
Kujawsko-pomorskie	15,73	21,78	30,07
Lubelskie	18,4	23,26	31,93
Lubuskie	14,72	21,37	30,17
Łódzkie	18,99	24,85	32,99
Małopolskie	17,02	21,35	28,52
Mazowieckie	18,42	22,9	29,22
Opolskie	17,42	23,62	32,55
Podkarpackie	16,47	21,2	29,61
Podlaskie	18,84	23,01	32,15
Pomorskie	15,21	21,11	28,4
Śląskie	17,38	23,79	32,23
Świętokrzyskie	19,03	25,02	34,38
Warmińsko-mazurskie	14,75	20,67	29,77
Wielkopolskie	14,83	20,49	28,07
Zachodnio-pomorskie	15,37	22,23	30,6

WSKAŹNIK AKTYWNEGO STARZENIA

ACTIVE AGEING INDEX

Wskaźnik obrazujący możliwości aktywnego starzenia się w zdrowiu

Obejmuje 22 wskaźniki odzwierciedlające złożone aspekty starzenia się

Wprowadzony w ramach Europejskiego Roku 2012

Narzędzie porównujące sytuację osób starszych w państwach UE

WSKAŹNIK AKTYWNEGO STARZENIA

ACTIVE AGEING INDEX

Aktywność zawodowa

Aktywność społeczna

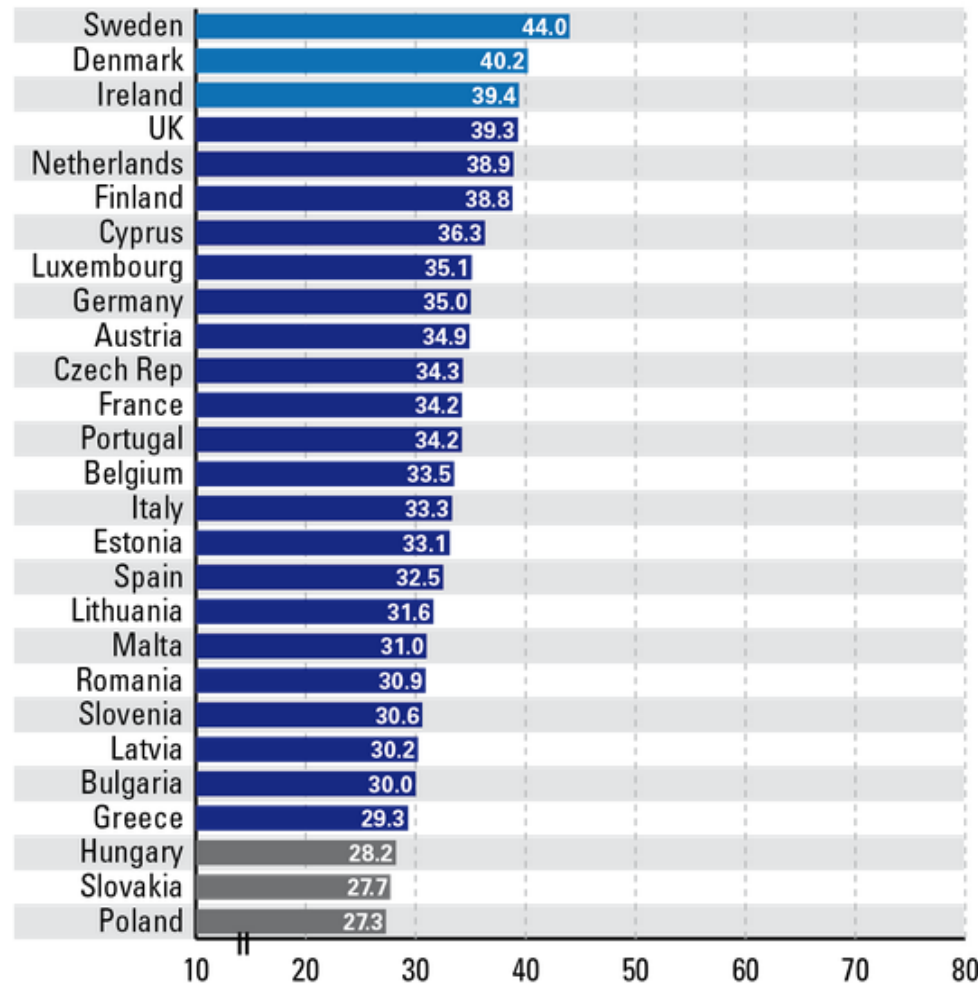
**Niezależne i bezpieczne
życie w zdrowiu**

**Środowisko sprzyjające
aktywności
osób starszych**

WSKAŹNIK AKTYWNEGO STARZENIA

ACTIVE AGEING INDEX

RZĄDOWY PROGRAM NA RZECZ AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ OSÓB STARSZYCH NA LATA 2012 – 2013

- Program Rządowy przyjęty przez Radę Ministrów 24 sierpnia 2012 r.
- Temat wiodący – wspieranie aktywności społecznej osób starszych
- Budżet – 60 mln zł, w tym:
 - 20 mln zł w roku 2012
 - 40 mln zł w roku 2013
- Komponent konkursowy
- Komponent systemowy – stworzenie długofalowej polityki senioralnej

RZĄDOWY PROGRAM NA RZECZ AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ OSÓB STARSZYCH NA LATA 2012 – 2013

I. Edukacja osób starszych

**II. Aktywność społeczna
promująca integrację
wewnątrz
i międzypokoleniową**

**III. Partycypacja społeczna
osób starszych**

**IV. Usługi społeczne
dla osób starszych**

REALIZACJA PROGRAMU ASOS (1)

**I edycja
otwartego konkursu
ofert**

**Ponad 420
zrealizowanych
projektów**

**II edycja
otwartego konkursu
ofert**

**Okolo 300
z/realizowanych
projektów**

Podsumowanie I edycji Programu

Województwa o największej liczbie realizowanych projektów

- Mazowieckie – 79 projektów na kwotę 6,2 mln zł
- Małopolskie – 60 projektów na kwotę 5,2 mln zł
- Dolnośląskie – 43 projekty na kwotę 3,3 mln zł

PROJEKTY REALIZOWANE W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM – I EDYCJA (X 2012r.-VI 2013r.)

1. Łączna kwota dofinansowania: 5,2 mln zł.

- W 2012r.- 2,720 mln zł
- W 2013r.- 2,442 mln zł

2. Liczba projektów: 60

- Kraków (20)
- Tarnów (4)
- Nowy Sącz (3)
- Limanowa, Oświęcim, Pałecznicza, Raciechowice i Zakopane – po (2)
- Andrychów, Borzęcin, Chocznia, Dominikowice, Klęczany, Korczyna, Krynica-Zdrój, Łomnica Zdrój, Łukowica, Miechów, Nowy Targ, Podolany, Porąbka Uszewska, Poręba Żegoty, Rabka-Zdrój, Raclawice, Ropa, Ropica Polska, Skawina, Szczawnica, Wieliczka, Zabawa i Zalasowa– po (1)

PROJEKTY REALIZOWANE W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM – II EDYCJA (IV 2013r.-XII 2013r.)

1. łączna kwota dofinansowania: 4,0 mln zł.

2. Liczba projektów: 53

- Kraków (26)
- Tarnów (3)
- Limanowa (2) Nowy Sącz (2) Raciechowice (2)
- Andrychów, Bochnia, Iwkowa, Kolbark, Korczyna, Krynica-Zdrój, Lipnica Murowana, Łomnica Zdrój, Niepołomice, Olkusz, Piwniczna-Zdrój, Podolany, Ropa, Skawina, Stary Sącz, Szczawnica, Zalasowa i Zielenice – po (1)

PROJEKTY REALIZOWANE W KRAKOWIE

I EDYCJA (X 2012r.-VI 2013r.)

1. Łączna kwota dofinansowania: 2,237 mln zł.

- W 2012r.- 1,109 mln zł
- W 2013r.- 1,027 mln zł

2. Liczba projektów: 20

II EDYCJA (IV 2013r.-XII 2013r.)

1. Łączna kwota dofinansowania: 2,259 mln zł

2. Liczba projektów: 26

RADA DO SPRAW POLITYKI SENIORALNEJ

ZADANIA

Udział w przygotowaniu założeń
długofalowej polityki senioralnej

Monitorowanie realizacji
programów polityki senioralnej

Opiniowanie projektów programów
i innych instrumentów wsparcia
kierowanych do osób starszych

PARTNERZY

Urzędy centralne

Jednostki samorządu
terytorialnego

Organizacje działające w sferze
pożytku publicznego (w tym
przedstawiciele UTW)

Uczelnie i instytuty badawcze

ZAŁOŻENIA DŁUGOFALOWEJ POLITYKI SENIORALNEJ

**Aktywne i zdrowe
starzenie się**

**Aktywność
społeczna**

**Edukacja
osób starszych**

Usługi opiekuńcze

Wolontariat

Warunki pracy

**Aktywność
fizyczna**

**Aktywność
obywatelska**

**Aktywność
zawodowa**

**Program „Solidarność Pokoleń. Działania dla zwiększenia
aktywności zawodowej osób w wieku 50+”**

przyjęty przez Radę Ministrów w październiku 2008 r.

Cele Programu 50+

Wzrost wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 55-64 – 50 % w 2020

Cel 1: Poprawa warunków pracy, promocja zatrudnienia pracowników po 50-tym roku życia i zarządzanie wiekiem

Cel 2: Poprawa kompetencji i kwalifikacji pracowników po 50-tym roku życia

Cel 3: Zmniejszenie kosztów pracy związanych z zatrudnianiem pracowników 50+

Cel 4: Aktywizacja osób bezrobotnych lub zagrożonych utratą pracy po 50-tym roku życia

Cel 5: Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Cel 6: Zwiększenie możliwości zatrudnienia kobiet

Cel 7: Ograniczenie dezaktywacji pracowników w systemie świadczeń społecznych

Dokument Implementacyjny

Programu 50+

przyjęty przez Radę Ministrów w styczniu 2010 r.,

zaktualizowany w marcu 2012 r.

Zwiększeniu aktywizacji zawodowej osób 50+ służą działania realizowane w 7 obszarach:

- ❖ promocja zatrudnienia pracowników po 50-tym roku życia, poprawa ich warunków pracy oraz wdrażanie zarządzania wiekiem w przedsiębiorstwach,
- ❖ poprawa kompetencji i kwalifikacji pracowników po 50-tym roku życia,
- ❖ zmniejszanie kosztów pracy związanych z zatrudnianiem pracowników po 50-tym roku życia,
- ❖ aktywizacja bezrobotnych lub zagrożonych utratą pracy po 50-tym roku życia,
- ❖ aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych, w szczególności powyżej 50-tym roku życia,
- ❖ zwiększenie możliwości zatrudnienia kobiet,
- ❖ ograniczenie dezaktywizacji pracowników.

**W Dokumencie Implementacyjnym
ujęte są 132 zadania:**

- ❖ 46 zadania realizowane na szczeblu centralnym,**
- ❖ 86 zadań realizowanych na szczeblu regionalnym,
przez Wojewódzkie Urzędy Pracy
i Urzędy Marszałkowskie**

W regionie małopolskim Wojewódzki Urząd Pracy i urzędy powiatowe w latach 2008 – 2011 zrealizowały projekty współfinansowane z EFS na kwotę prawie 67 mln zł, oferując różnorodne formy wsparcia 11 tys. osób zarówno zatrudnionych jak i bezrobotnych.

Zmiany o charakterze systemowym

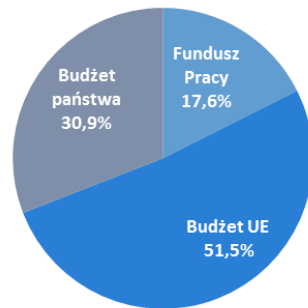
- ❑ Ograniczenie kosztów pracy osób 50+:
 - ❖ zwolnienie ze składki na FP i FGŚP (ok. 190 mln do końca 2011 r.),
 - ❖ skrócenie okresu wypłaty wynagrodzenia chorobowego do 14 dni (ok. 1,6 mld zł).
- ❑ Lepsze warunki dla podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników oraz upowszechnienie kształcenia ustawicznego osób bezrobotnych i poszukujących pracy w wieku 45+
- ❑ Lepsze warunki dla rozwoju opieki nad dziećmi – ograniczanie przedwczesnej dezaktywizacji babć i dziadków
- ❑ Ograniczenie czynników dezaktywizujących w systemie zabezpieczenia społecznego (ograniczenie o ok. 1 mln liczby osób uprawnionych do wcześniejszego przejścia na emeryturę).
- ❑ Wprowadzenie rozwiązań legislacyjnych stopniowo wydłużających i zrównujących ustawowy wiek emerytalny

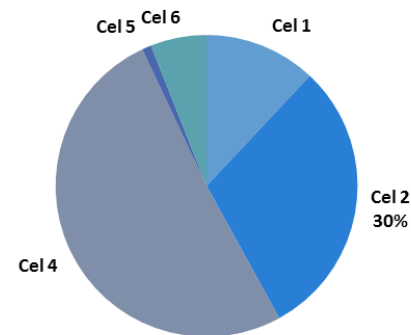
Wyniki realizacji Programu Solidarność Pokoleń 50+

Do końca 2011 r. na realizację działania wobec osób 50+ wydano w ramach Programu łącznie ok. 3,9 mld zł, a działaniami objęto ok. 280 tys. osób

Struktura wydatków wg. źródła

Struktura uczestników wg. celów

Główne kierunki działania:

- Aktywizacja osób bezrobotnych lub zagrożonych utratą pracy po 50-tym roku życia (**Cel 4**)
- Poprawa kompetencji i kwalifikacji pracowników po 50-tym roku życia (**Cel 2**)
- Poprawa warunków pracy, promocja zatrudnienia pracowników po 50-tym roku życia i zarządzanie wiekiem (**Cel 1**)

Efekty makroekonomiczne polityki rynku pracy na rzecz osób 50+

	2008	2009	2010	2011	2012
	<i>wskaźnik zatrudnienia 50+</i>				
UE 27	45,6	46,0	46,3	47,5	48,9
Polska	31,6	32,3	34,0	36,9	38,7
mężczyźni	44,1	44,3	45,3	47,8	49,3
kobiety	20,7	21,9	24,2	27,3	29,2
	<i>stopa bezrobocia 50+</i>				
UE 27	5,1	6,3	6,9	6,8	7,3
Polska	5,3	6,3	7,1	6,9	7,4
	<i>stopa bezrobocia ogółem</i>				
UE 27	7,0	8,9	9,6	9,6	10,4
Polska	7,1	8,2	9,7	9,7	10,1

Planowane działania na rzecz osób w wieku 50+

- ❑ Modyfikacja Programu „Solidarność Pokoleń. Działania dla zwiększenia aktywności zawodowej osób w wieku 50+” – grudzień 2013
- ❑ Opracowanie założeń do Długofalowej Polityki Senioralnej – wrzesień 2013
- ❑ Wsparcie w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020, np.:
 - nowe zawody w sektorze *white-jobs* – usługi opieki nad osobami niepełnosprawnymi i starszymi
 - wsparcie przedsiębiorczości osób po 50-tym roku życia
 - wsparcie przedsiębiorstw w procesie zarządzania wiekiem
 - intensyfikacja działań profilaktycznych w zakresie chorób negatywnie wpływających na zasoby rynku pracy

Planowane działania na rzecz osób w wieku 50+

- ❑ Modyfikacja Programu „Solidarność Pokoleń. Działania dla zwiększenia aktywności zawodowej osób w wieku 50+” – grudzień 2013
- ❑ Opracowanie założeń do Długofalowej Polityki Senioralnej – wrzesień 2013
- ❑ Wsparcie w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020, np.:
 - nowe zawody w sektorze *white-jobs* – usługi opieki nad osobami niepełnosprawnymi i starszymi
 - wsparcie przedsiębiorczości osób po 50-tym roku życia
 - wsparcie przedsiębiorstw w procesie zarządzania wiekiem
 - intensyfikacja działań profilaktycznych w zakresie chorób negatywnie wpływających na zasoby rynku pracy

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ